

Súd: Krajský súd Trnava
Spisová značka: 9CoCsp/55/2020
Identifikačné číslo súdneho spisu: 2319200842
Dátum vydania rozhodnutia: 10. 11. 2020
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Bibiána Ťažiarová
ECLI: ECLI:SK:KSTT:2020:2319200842.1

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Krajský súd v Trnave v senáte zloženom z predsedníčky senátu: JUDr. Bibiána Ťažiarová a sudcov: JUDr. Martin Holíč a Mgr. Renáta Gavalcová, v právnej veci žalobkyne: Mgr. C. P., nar. X.X.XXXX, bytom R., G. XXXX/XX, zastúpenej splnomocnencom: Sidor a partneri, s.r.o., IČO: 52 635 970, so sídlom Hlohovec, Železničná 4/A, proti žalovanému: PROFÍ CREDIT Slovakia, s.r.o., IČO: 35 792 752, so sídlom Bratislava, Pribinova 25, zastúpeného splnomocnencom: Advokátska kancelária JUDr. Andrea Cviková, s.r.o., IČO: 47 233 516, so sídlom Bratislava, Kubániho 16, o zaplatenie 1.441,68 Eur s príslušenstvom, na odvolanie žalovaného proti rozsudku Okresného súdu Galanta č. k. 28Csp/37/2019-109 zo dňa 22. októbra 2019, takto

rozhodol:

I. Odvolací súd rozsudok súdu prvej inštancie **p o v t r d z u j e .**

II. Žalobkyni **p r i z n á v a** voči žalovanému nárok na náhradu trov odvolacieho konania v plnom rozsahu.

o d ô v o d n e n i e :

1. Napadnutým rozsudkom súd prvej inštancie I. výrokom uložil žalovanému vydať žalobkyni sumu vo výške 1.441,68 Eur spolu s úrokom z omeškania vo výške 5 % ročne od 18.3.2019 do zaplatenia, všetko do 3 dní od právoplatnosti rozsudku, II. výrokom priznal žalobcovi nárok na náhradu trov konania v rozsahu 100%.

2. Rozsudok súd prvej inštancie odôvodnil právne aplikáciou ust. § 497 Obchodného zákonníka, § 52 ods. 1, 2, 3, 4, § 517 ods. 1 veta prvá, ods. 2, § 451 ods. 1, 2 Občianskeho zákonníka, § 1 ods. 2, § 9 ods. 2 písm. f), k), § 11 ods. 1 zákona č. 129/2010 o spotrebiteľských úveroch o spotrebiteľských úveroch a o iných úveroch a pôžičkách pre spotrebiteľov a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení účinnom ku dňu uzavretia zmluvy, § 3 ods. 1 nariadenia vlády č. 87/1995 Z. z. § 517 ods. 1 veta prvá, 2, s poukazom aj na procesné ust. § 151 ods. 1, § 215 ods. 1, § 217 ods. 1, § 255 ods. 1, 2, § 262 ods. 1 Civilného sporového poriadku.

3. Súd prvej inštancie vychádzal zo skutkových zistení, že žalobca dňa 16.3.2015 podpísal dokument - žiadosť o poskytnutie spotrebiteľského úveru revolvingového typu/zmluva o spotrebiteľskom úvere revolvingového typu, ktorým v bode 5. žiadosti žiadal poskytnutie úveru za nasledovných podmienok: informatívny údaj o predpokladanej mesačnej platbe (mesačná splátka spolu s platbou podľa Dohody o poskytovaní služieb, ak bude uzavretá), poskytnutá čiastka úveru (úverový limit) vo výške 1.500 Eur, pri počte 36 mesačných splátok vrátane úrokov, celkovej čiastke, ktorú musí dlžník zaplatiť 2.060,88 Eur, predpokladaná RPMN za úver 27,03 %, ročná úroková sadzba úveru 17,77 %, priemerná RPMN 34,42 %, poskytnutá čiastka revolvingu 1.500 Eur, celková čiastka pri revolvingu, ktorú musí dlžník zaplatiť (t.j. revolving + úroky za celú dobu čerpania revolvingu 2.060,88 Eur, predpokladaná RPMN úveru po

poskytnutí revolvingu 27,03 %, ročná úroková sadzba revolvingu 17,77%, poplatok za poskytnutie úveru 150 Eur. Podľa bodu 6. žiadosti o poskytnutie spotrebiteľského úveru revolvingového typu/zmluva o spotrebiteľskom úvere revolvingového typu zmluvy, ktorú žalovaný podpísal dňa 17.3.2015, schválil revolvingový úver s poskytnutou čiastkou 1.500 Eur so splatnosťou úveru 36 mesačných splátok s výškou mesačnej splátky vrátane úrokov 53,08 Eur, s celkovou čiastkou, ktorú musí žalobca zaplatiť 2.060,88 Eur, pri RPMN 26,09 %, s ročnou úrokovou sadzbou úveru vo výške 17,77 %, s priemernou RPMN za úver vo výške 34,42 %, s poskytnutou čiastkou revolvingu 1.500 Eur, s celkovou čiastkou pri revolvingu, ktorú musí žalobca zaplatiť 2.060,88 Eur, predpokladaná RPMN úveru po poskytnutí revolvingu vo výške 26,09 %, pri ročnej úrokovej sadzbe revolvingu vo výške 17,77%, pri ročnej úrokovej sadzbe úrokov z omeškania vo výške 5,05 %, poplatok za poskytnutie úveru 150 Eur. V bode 7 žiadosti je uvedené, že dlžník a veriteľ v ďalšom odkazujú na úpravu obsiahnutú v zmluvných dojednaniach zmluvy o spotrebiteľskom úvere revolvingového typu, ktoré sú neoddeliteľnou súčasťou tejto žiadosti/zmluvy. Dlžník sa so zmluvnými dojednaniami zoznámil a nemá k nim žiadne výhrady a zaväzuje sa ich dodržiavať. Dlžník vyhlasuje, že je plne spôsobilý na právne úkony. Dlžník berie vedomie a súhlasí, že ním požadovaná poskytnutá čiastka je maximálna a že veriteľ je oprávnený po posúdení schopnosti dlžníka splácať požadovaný úver upraviť počet a splatnosť jednotlivých splátok úveru, RPMN úveru (pričom výška úrokov a RPMN nebude vyššia než v prípade úveru požadovaného dlžníkom v bode 5) bez toho, aby to znamenalo porušenie povinností zo strany veriteľa. V prípade, že dlžník nebude súhlasiť so zmenami týkajúcimi sa parametrov úveru, je oprávnený túto zmluvu s okamžitou účinnosťou písomne vypovedať v lehote jedného mesiaca odo dňa doručenia tejto zmluvy. V Zmluvných dojednaniach Zmluvy o spotrebiteľskom úvere revolvingového typu spoločnosti PROFI CREDIT Slovakia s.r.o., sú upravené základné ustanovenia ohľadne uzatvorenia zmluvy o revolvingovom úvere a čerpania úveru v článku 2. bode 2.1., kde je uvedené, že zmluva o revolvingovom úvere sa uzatvára na predtlačenom formulári veriteľa. Vyplnená žiadosť o poskytnutie revolvingového úveru podpísaná dlžníkom je návrhom na uzatvorenie zmluvy o revolvingovom úvere. Podľa bodu 2.2. veta prvá tohto článku zmluvy o revolvingovom úvere, veriteľ je povinný odoslať dlžníkovi oznámenie veriteľa o schválení úveru dlžníkovi a jeden rovnopis zmluvy o revolvingovom úvere. Podľa bodu 2.3. veriteľ poskytne dlžníkovi schválenú výšku úveru na účet dlžníka uvedený v zmluve o revolvingovom úvere v deň nadobudnutia účinnosti tejto zmluvy o revolvingovom úvere. V článku 4. bod 4.1. týchto zmluvných podmienok je uvedené, že revolving je automatické poskytnutie ďalšieho úveru (peňažných prostriedkov) dlžníkovi vo výške uvedenej v bode 6 žiadosti/zmluvy a oznámenej dlžníkovi v oznámení veriteľa podľa čl. 2., ods. 2.2., za podmienok uvedených v zmluve o revolvingovom úvere. Na poskytnutie revolvingu nemá dlžník bez predchádzajúceho schválenia a posúdenia schopnosti dlžníka splácať revolving zo strany veriteľa právny nárok. Ďalej nasledujú dojednania týkajúce sa úrokov, zabezpečenia úveru, práv a povinností dlžníka, výpovede zmluvy, ďalej týkajúce sa započítania, sankcií, predčasného splatenia úveru, spracovania osobných údajov a záverečných ustanovení. Tieto zmluvné dojednania sa nachádzajú tiež na formulári, teda boli dojednané ako formulárové zmluvné podmienky, ktoré však nie sú stranami zmluvy o revolvingovom úvere podpísané, nie sú podpísané dlžníkom. Z oznámenia veriteľa o schválení úveru dlžníkovi - Zmluva o revolvingovom úvere č. 85000107500 zo dňa 17.3.2015 podpísané len žalovaným vyplýva, že žalovaný ním mal žalobcovi oznámiť údaje o schválenom úvere nasledovne: číslo zmluvy: 85000107500, schválená výška úveru: 1.500 Eur, splatnosť úveru: 36 mesiacov, výška mesačnej splátky: 53,08 Eur z toho istina 41,67 Eur, z toho úroky 11,41 Eur, splátka podľa dohody o poskytnutí služby (mesačne): 34,16 Eur, výška celkovej platby na úhradu (mesačná splátka úveru + splátka podľa Dohody o poskytnutí služby): 87,24 Eur, poplatok za poskytnutie úveru/revolvingu: 150 Eur, dátum splatnosti prvej splátky: 1.5.2015, dátum splatnosti poslednej splátky úveru: 1.4.2018, periodicita splácania úveru: mesačná, dátum splatnosti splátky v priebehu periódy splácania: 1, celková výška úveru: 1.500 Eur, RPMN úveru: 26,09%, priemerná hodnota RPMN platná ku dňu podpísania zmluvy o RÚ: 34,42%, schválená výška revolvingu: 1.500 Eur, zvýšenie celkovej výšky úveru po vykonaní revolvingu: 1.500 Eur, výška mesačnej splátky úveru po vykonaní revolvingu: 53,08 Eur, RPMN po vykonaní revolvingu (predpokladaná výška): 26,09%, úverový limit: 1.500 Eur, celková čiastka, ktorú musí dlžník zaplatiť (t.j. úver + úroky za celú dobu čerpania úveru + poplatok za čerpanie úveru) 2.060,88 Eur, odplata za poskytnutie služby v zmysle Dohody o poskytovaní služieb: 1.229,76 Eur, ročná úroková sadzba úveru: 17,77%, celková čiastka, ktorú musí dlžník zaplatiť pri každom revolvingu (t.j. revolving + úroky za celú dobu čerpania revolvingu + poplatok za poskytnutie revolvingu) 2.060,88 Eur, ročná úroková sadzba revolvingu: 17,77%, ročná úroková sadzba úrokov z omeškania 5,05%, dátum nadobudnutia platnosti a účinnosti zmluvy o RÚ: 17.3.2015.

4. Z vykonaného dokazovania súd prvej inštancie v napadnutom rozsahu právne uzavrel, že uzavretá zmluva o revolvingovom úvere je spotrebiteľskou zmluvou v zmysle § 52 Občianskeho zákonníka. Po preskúmaní zmluvy o úvere z pohľadu či obsahuje náležitosti uvedené v zákone o spotrebiteľských úveroch zistil, že v čase podpísania žiadosti/zmluvy žalobcom táto neobsahovala náležitosti požadované v § 9 ods. 2 písm. f) a k). Zmluva totiž neobsahuje termín konečnej splatnosti úveru (dobu trvania úveru) ani termíny splátok úveru. Konkrétny dátum splatnosti poslednej splátky nie je v zmluve uvedený. Spotrebiteľ mal podľa zmluvy zaplatiť 36 splátok, pričom začiatok splácania nebol taktiež v zmluve jednoznačne určený, v dôsledku čoho nemožno zo zmluvy vyvodiť ani konečnú splatnosť úveru. Nestotožnil sa s vyjadrením žalovaného o tom, že konečná splatnosť úveru je dostatočne zadefinovaná v zmluvných dojednaniach, ako aj v oznámení o schválení úveru, nakoľko táto argumentácia nezodpovedá zneniu § 9 ods. 2 písm. f). Dátum splatnosti prvej a poslednej splátky obsahovalo len Oznámenie veriteľa o schválení úveru dlžníkovi zo dňa 17.3.2015, ktoré však nemožno považovať za zmluvu o úvere, keďže nebolo žalobcom podpísané a bolo vyhotovené až potom, ako žalobca podpísal žiadosť o poskytnutie úver. Žalobca (zrejme mal na mysli žalovaný pozn. odvolacieho súdu) taktiež nepreukázal, že toto oznámenie bolo žalobcovi doručené. Napriek skutočnosti, že v žiadosti o poskytnutie úveru, ktorú žalobca podpísal sa v bode 7. uvádza, že neoddeliteľnou súčasťou sú zmluvné dojednania, ktoré v bode 7.1 písm. g) uvádzajú, že ich prílohou je oznámenie veriteľa o schválení úveru dlžníkovi, okresný súd má za to, že toto oznámenie nebolo žalovanému pri podpise žiadosti o poskytnutie úveru odovzdané. Táto skutočnosť vyplýva aj zo samotného oznámenia, ktoré je datované až 17.3.2015, teda potom ako žalovaný žiadosť o poskytnutie úveru podpísal. Z uvedeného dôvodu nemohlo byť oznámenie žalovanému odovzdané pri podpise žiadosti o poskytnutie úveru a zmluva teda neobsahovala náležitosti vyžadované zákonom o spotrebiteľských úveroch. Pokiaľ sa jedná o zmluvné dojednania, na ktoré žalovaný v súvislosti so splatnosťou úveru odkazuje, súd v tejto súvislosti poznamenáva, že tieto zmluvné dojednania neboli zo strany dlžníka/žalobcu podpísané, nebola teda dodržaná písomná forma, čo spôsobuje, že dojednania v nich obsiahnuté sú neplatné. Rozsudok Súdneho dvora vo veci C-42/15 zo dňa 9.11.2016 (na ktorý poukázal žalovaný) nie je možné aplikovať na daný prípad. Pri konflikte smernice a vnútroštátneho zákona členského štátu musia vnútroštátne súdy v prvom rade skúmať, či môžu smernici priznať priamy účinok. Nakoľko v sporoch medzi jednotlivcami je priamy účinok smernice v zásade vylúčený, vnútroštátne súdy musia skúmať, či môžu smernici priznať aspoň účinok nepriamy, teda či môžu zákon vykladať eurokonformne. Tento nepriamy účinok smernice, a teda eurokonformný výklad zákona, však nie je absolútny, pretože takýto výklad nemôže nahradiť výslovné znenie zákona, pretože by sa jednalo o výklad contra legem. Súdnym dvorom EÚ vykladá jedine a výlučne právo Európskej únie a ako taký, nikdy nie je oprávnený poskytovať výklad práva vnútroštátneho. V súlade s vyššie uvedeným súdnym dvorom EÚ aj vo veci C 42/15 poskytol výlučne výklad Smernice a v žiadnom prípade sa nemohol a ani sa nevyjadroval k výkladu zákona č. 129/2010 Z. z. Naopak, výklad vnútroštátneho práva poskytujú vnútroštátne súdy. Zmluvu o revolvingovom úvere považuje za bezúročnú a bez poplatkov v zmysle § 11 ods. 1 písm. b) zákona o spotrebiteľských úveroch. Zo strany žalovaného došlo k bezdôvodnému obohateniu plnením žalobcu a to v rozsahu prevyšujúcom žalovaným poskytnuté peňažné plnenie vo výške 1.350 Eur. Žalovaný tvrdil, že žalobcovi bol poskytnutý úver vo výške 1.500 Eur, avšak z tejto sumy bol odpočítaný poplatok za poskytnutie úveru v zmysle bodu 10. zmluvných dojednaní. Vzhľadom na skutočnosť, že možnosť započítania poplatku bola v zmluvných dojednaniach, ktoré nie sú podpísané dlžníkom, žalovaný nepreukázal platné dojednanie započítania poplatku, tak ako to tvrdí. Z uvedeného dôvodu mal súd za to, že žalobcovi bol poskytnutý úver vo výške 1.350,- Eur. Žalobca uhradil žalovanému uhradiť sumu 2.791,68 Eur, čo žalovaný nerozporoval, a preto okresný súd túto skutočnosť považoval za nespornú. Žalobcovi tak vznikol nárok na vydanie bezdôvodného obohatenia, ktoré si v konaní uplatnil vo výške 1.441,68 Eur ako rozdiel medzi ním vykonanými úhradami a poskytnutou istinou úveru. Vzhľadom na omeškanie žalovaného s vydaním bezdôvodného obohatenia, žalobcovi priznal nárok na úrok z omeškania v zákonnej výške 5 % ročne od 18.3.2019 do zaplatenia tak, ako si uplatnil žalobca, t.j. od 3. dňa po doručení žaloby žalovanému.

5. Žalobcovi ako strane, ktorá mala v konaní plný úspech, súd priznal právo na náhradu trov konania v rozsahu 100%. O výške náhrady trov rozhodne vyšší súdny úradník samostatným uznesením po právoplatnosti tohto rozsudku.

6. Proti tomuto rozsudku podal odvolanie žalovaný a navrhol rozsudok súdu prvej inštancie zmeniť a žalobe vyhovieť a priznať žalovanému právo na náhradu trov konania 100 % (uplatnil si nárok na náhradu trov za odvolacie trovy a trovy právneho zastúpenia v odvolacom konaní) s poukazom na § 365 ods. 1 písm. b), d), f), h) Civilného sporového poriadku. Argumentoval tým, že napáda záver

okresného súdu o bezúročnosti a bezpoplatkovosti z dôvodu, že zmluva neobsahuje náležitosť konečná splatnosť úveru. Táto náležitosť nemôže a ani nikdy nemohla byť dôvodom pre bezúročnosť úveru. Poukázal na bod 58 rozsudku Súdny dvor EÚ vo veci C-42/15, že uvedené ustanovenie (čl. 10 ods. 2 smernica 2008/48/ES pozn.) by sa však nemalo vykladať tak, že oprávňuje členské štáty, aby vo svojej vnútroštátnej právnej úprave stanovili povinnosť zahrnúť do zmluvy o úvere iné náležitosti, než sú tie, ktoré vymenúva článok 10 ods. 2 uvedenej smernice aj na uznesenie NS SR sp. zn. 3Cdo/146/2017 (bod 24 odôvodnenia) Smernica ako špecifický prameň práva (norma práva) Európskej únie vyžaduje od členských štátov, aby dosiahli cieľ sledovaný smernicou prijatím transpozíčných opatrení vo svojom právnom poriadku. Členský štát musí transpozíciu smernice uskutočniť spôsobom plne zodpovedajúcim potrebám jasnosti a určitosti. Na tento účel musia byť ustanovenia smernice vykonané tak, aby bola ich záväznosť nespochybniteľná a aby sa zachovala ich konkrétnosť, presnosť a jasnosť. Nakoľko v sporoch medzi jednotlivcami je priamy účinok smernice v zásade vylúčený, vnútroštátne súdy musia skúmať, či môžu normu práva Európskej únie transponovanú určitým zákonom vykladať eurokonformne. Tento nepriamy účinok smernice nie je absolútny - eurokonformný výklad zákona nemôže nahradiť výslovné znenie zákona; v opačnom prípade by išlo o výklad *contra legem*. To však nič nemení na tom, že zásada konformného výkladu vyžaduje, aby sa súdy pri interpretácii vnútroštátneho práva usilovali dospieť k riešeniu, ktoré je v súlade s účelom sledovaným smernicou a zaručuje jej úplnú účinnosť (pozri bližšie rozsudok Európskeho súdneho dvora C-212/07, bod 110). Náležitosť „konečná splatnosť úveru“ nepozná úijné právo, čo napokon viedlo k tomu, že došlo k zmene zákona č. 129/2010 Z. z. a táto náležitosť práve z dôvodu dodržiavania úijného práva bola vylúčená. Ak uvádzanie konečnej splatnosti úveru bolo zo zákonnej úpravy vypustené, potom pri aplikácii znenia zákona do spomenutej novely je potrebné zachovať požiadavku na eurokonformný výklad zákona. V takom prípade sa mal súd prvej inštancie zaoberať nie otázkou, či zákon vyžaduje alebo nevyžaduje uvedenie konečnej splatnosti, ale otázkou či s uvedením alebo neuvedením sa má spájať následok v podobe bezúročnosti. Takýto postup nevedie k ukladaniu povinností na základe smernice ani jednej strane, a ani k ukráteniu práva žiadnej zo strán, a ani k výkladu „*contra legem*.“ Nepoužitie eurokonformného výkladu z dôvodu situácie „*contra legem*“ sa vykladá spôsobom, ktorý určuje úijné právo ako výnimku. Súdny dvor EÚ (§ 110 Konstantinos Adeneler C-212/04, § § 44, 47 Pupino C-105/03) vymedzil hranicu povinnosti eurokonformného výkladu ako hranicu *contra legem*. ňou určil, kedy nepriamy účinok neprichádza do úvahy. Je však dôležité povedať, že *contra legem* nie je totožné s *contra verba legis*. Výklad „*contra verba legis*“ je prístup, kedy v rámci možných výkladových metód sa hľadá a prijíma taký výklad, ktorý umožňuje uplatnenie nepriameho účinku pri zachovaní účelu zákona, a slová zákona „ustupujú“ do úzadia. Napokon, tento výkladový postup je vlastný aj vnútroštátnemu právu a samotný Ústavný súd SR ho pozná a pripúšťa. Výklad „*contra legem*“ predstavuje popretie účelu zákona. Len tento je neprípustný. Konkrétne vo vzťahu k uvádzaniu termínu konečnej splatnosti to znamená, že s týmto údajom (náležitosťou) nemôže byť spájaný následok v podobe bezúročnosti, pretože členský štát takúto skutočnosť nemôže upraviť vo vnútroštátnom práve ako dôvod bezúročnosti a ďalej ani preto, lebo údaj o konečnej splatnosti nie je spôsobilý ovplyvniť posúdenie rozsahu záväzku spotrebiteľa. Zákonná požiadavka uvedenia termínu konečnej splatnosti úveru bola v posudzovanom zmluvnom vzťahu splnená viacerými spôsobmi, a to určením podľa dátumu splatnosti splátok v jednotlivých mesiacoch a počtu mesačných splátok, spôsobom vyplývajúcim z článku 4. ods. 4.5 zmluvných dojednaní, v zmysle ktorých dátum splatnosti poslednej splátky uvedený v oznámení o schválení úveru je zároveň termínom konečnej splatnosti. Pokiaľ súd prvej inštancie uviedol, že oznámenie veriteľa nemôže predstavovať súčasť zmluvy, lebo nie je žalobcom podpísané, potom tento argument odmieta ako nesprávny. Samotná zmluva predpokladá, že oznámenie bude jej súčasťou a ani zákon a ani dohoda strán nevyžaduje, aby bolo oznámenie obojstranne podpísané. Napáda aj záver súdu o neplatnosti započítania z dôvodu, že toto ustanovenie/ dohoda je len súčasťou zmluvných dojednaní. Započítanie dohodou nevyžaduje v zmysle Občianskeho zákonníka písomnú formu. Ak teda súd prvej inštancie dospel k záveru o nedodržaní písomnej formy započítania, potom mal na ustanovenia zmluvných dojednaní prihliadať ako na ustanovenia, ktorými sa zmluvné strany (strany konania) riadili a teda, že k započítaniu došlo aj inou formou.

7. Žalobkyňa odvolanie nepodala, k odvolaniu žalovaného sa vyjadrila a uviedla, že napadnutý rozsudok navrhuje potvrdiť. Zákon č. 129/2010 Z. z. v čase uzatvorenia zmluvy o spotrebiteľskom úvere výslovne požadoval, aby zmluva obsahovala údaj o termíne konečnej splatnosti. Skutočnosť, že právna úprava sa od 1.5.2018 v otázke náležitosti termínu konečnej splatnosti zmenila, nemôže mať dopad na právne vzťahy vzniknuté pred novelou zákona s ohľadom na požiadavku „princíp právnej istoty“ a ochrany dôvery občanov v právny poriadok, ktorého súčasťou je i zákaz spätného (retroaktívneho)

pôsobenia právnych predpisov (pozri rozhodnutie NS SR sp. zn. 5 Sž/20/2010). Súd prvej inštancie zistil, že zmluvné dojednania nie sú stranami zmluvy podpísané (bod 18), teda údajne v nich obsiahnuté nie sú súčasťou zmluvy. Z ustanovenia § 9 ods. 1 zákona č. 129/2010 Z. z. vyplýva požiadavka písomnej formy zmluvy o spotrebiteľskom úvere, pričom v písomnej podobe musia byť obsiahnuté všetky obligatorné náležitosti. Žalovaný zároveň nepreukázal, že by s obsahom zmluvných dojednaní a s obsahom oznámenia veriteľa o schválení úver dlžníkov oboznámil žalobcu. Iba fyzická existencia týchto dokumentov automaticky nespôsobuje, že by boli súčasťou zmluvy, ale tieto musia byť stranám pri uzatváraní zmluvy známe alebo priložené k návrhu. Táto skutočnosť je vylúčená už len z dôvodu, že oznámenie o schválení úveru je datované až po tom, čo žalobca požiadala o poskytnutie úveru. Súd prvej inštancie dospel tiež k záveru, že zmluva neobsahuje ani termíny splátok úveru, pričom išlo o obligatórnu náležitosť zmluvy o spotrebiteľskom úvere, ktorá má svoj základ aj v smernici č. 2008/48/ES. Zmluva o spotrebiteľskom úvere tento údaj neobsahuje, pričom je uvedený iba v oznámení veriteľa o schválení úveru, ktoré, ako už bolo uvedené, nie je súčasťou zmluvy pre absenciu podpisu žalobcu, a zároveň nebolo preukázané, že žalovaný ho doručil žalobcovi (teda žalobca nemal vedomosť o podmienkach splácania úveru). Zmluva o spotrebiteľskom úvere obsahuje iba údaj o počte splátok (36), z ktorého ale nie je možné vyvodiť konkrétny záver o splatnosti splátky. Podľa rozhodnutia Súdneho dvora EÚ vo veci C-42/15 platí, že cieľom tohto ustanovenia (čl. 10 ods. 2 písm. h/ smernice) je zaručiť, aby spotrebiteľ poznal deň, v ktorý je splatná každá splátka úveru. V dôsledku toho je tento cieľ splnený, ak podmienky tejto zmluvy umožňujú spotrebiteľovi bez ťažkostí a s istotou identifikovať dátumy týchto splátok. Teda bez ohľadu na znenie vnútroštátnej úpravy, aj smernica vyžadovala uvedenie konkrétneho dátumu, kedy je splatná splátka. Takýto dátum sa ale v zmluve nenachádza, pričom ani podmienky zmluvy neumožňujú bez ťažkostí a s istotou identifikovať dátumy týchto splátok, teda zmluva je v rozpore s výslovným znením právnej úpravy. Celková výška spotrebiteľského úveru bola v tomto prípade 1.350,- Eur, hoci žalovaný deklaroval, že poskytne žalovanej sumu 1.500,- Eur. Túto skutočnosť zistil aj súd prvej inštancie, pričom započítanie považoval za neplatné. Okrem toho, že poplatok a spôsob jeho poskytnutia považujeme za neprijateľnú podmienku, ktorá spôsobuje hrubú nerovnováhu v právach a povinnostiach v neprospech spotrebiteľa (poskytnutie nižšej výšky úveru, úročenie aj neposkytnutých finančných prostriedkov, zjavná bezvýznamnosť poplatku pre spotrebiteľa), za úver je nutné považovať len poskytnuté finančné prostriedky. Celkovou výškou spotrebiteľského úveru sa rozumie maximálna výška alebo súčet všetkých finančných prostriedkov poskytnutých na základe zmluvy o spotrebiteľskom úvere. V danom prípade ale bola poskytnutá suma iba 1.350,- Eur, pričom pokiaľ žalovaný započítal poplatok vo výške 150,- Eur do istiny úveru, postupoval tak v rozpore so zákonom o spotrebiteľských úveroch, istina tak bola tvorená finančnými prostriedkami poskytnutými na základe zmluvy a nákladmi na úver. Súdny dvor vo veci Ernst Georg Radlinger, Helena Radlingerová proti FINWAY a.s. ustálil výklad a to tak, že do celkovej výšky úveru v zmysle článku 3 písm. l) a článku 10 ods. 2 smernice 2008/48 nemožno zahrnúť nijakú zo súm určených ako odmenu za záväzky dohodnuté z dôvodu predmetného úveru, ako sú administratívne poplatky, úroky, provízie a akékoľvek ďalšie poplatky, ktoré musí spotrebiteľ zaplatiť.

8. Krajský súd v Trnave ako súd odvolací (§ 34 zákon č. 160/2015 Z. z. Civilný sporový poriadok, ďalej len „CSP“), po zistení, že odvolanie bolo podané včas (§ 362 ods. 1 CSP), oprávneným subjektom - zároveň stranou, v ktorej neprospech bolo rozhodnutie vydané (§ 359 CSP), proti rozhodnutiu súdu prvej inštancie, proti ktorému zákon odvolanie v čase ich podaní pripúšťa (§ 355 ods. 1 CSP), po skonštatovaní, že podané odvolanie ma zákonné náležitosti (§ 127 a § 363 CSP) a že odvolateľ použil zákonom prípustné odvolacie dôvody (§ 365 ods. 1 písm. b/, d/, f/, h/ CSP), preskúmal napadnuté rozhodnutie v medziach daných rozsahom (§ 379 CSP) a dôvodmi odvolania (§ 380 ods. 1 CSP), s prihliadnutím ex offio na prípadné vady týkajúce sa procesných podmienok, ktoré nezistil (§ 380 ods. 2 CSP), súc pritom viazaný skutkovým stavom ako ho zistil súd prvej inštancie bez potreby zopakovať alebo doplniť dokazovanie § 383 CSP), postupom bez nariadenia odvolacieho pojednávania (§ 385 ods. 1 CSP a contrario), keď miesto a čas verejného vyhlásenia rozsudku bolo oznámené na verejnej tabuli a na webovej stránke súdu minimálne 5 dní pred jeho vyhlásením (§ 219 ods. 3 CSP), a dospel k záveru, že odvolanie žalovaného nie je dôvodné, v dôsledku čoho boli splnené podmienky na postup podľa § 387 CSP a napadnutý rozsudok potvrdiť.

9. Predmetom prieskumu odvolacieho súdu je posúdiť, či súd prvej inštancie rozhodol vo veci správne ak I. výrokom žalobe žalobkyne vyhovel (žalovaný je povinný zaplatiť sumu 1.441,68 Eur spolu s úrokom z omeškania vo výške 5 % ročne od 18.3.2019 do zaplatenia) z dôvodu vydania bezdôvodného

obohatenia, II. výrokom priznal žalobkyni nárok na náhradu trov prvoinštančného konania v rozsahu 100 %, a to s poukazom na odvolacieho dôvody predostreté žalovaným.

10. Z odôvodnenia napadnutého rozsudku vyplýva, súd prvej inštancie zmluvu uzavretú medzi žalobkyňou a žalovaným právne posúdil ako zmluvu bezúročnú a bez poplatkov v zmysle § 11 ods. 1 písm. b) zákona o spotrebiteľských úveroch z dôvodu, že zmluva neobsahuje údaj podľa § 9 ods. 2 písm. f) (dobu trvania zmluvy o spotrebiteľskom úvere a termín konečnej splatnosti spotrebiteľského úveru), a údaj aj podľa § 9 ods. 2 písm. k) (výšku, počet a termíny splátok istiny, úrokov a iných poplatkov, prípadné poradie, v ktorom sa budú splátky priradovať k jednotlivým nesplateným zostatkom s rôznymi úrokovými sadzbami spotrebiteľského úveru na účely jeho splatenia).

11. Žalobca v podanom odvolaní namietal nesprávne skutkové a právne závery súdu prvej inštancie v otázke posúdenia úveru poskytnutého na základe zmluvy o revolvingovom úvere ako bezúročného pre absenciu termínu konečnej splatnosti úveru, t.j. z dôvodu, že zmluva neobsahuje údaj podľa § 9 ods. 2 písm. f) zákona o spotrebiteľských úveroch, čomu následne venoval celú svoju odvoláciu argumentáciu.

12. V podanom odvolaní žalobca žiadnym spôsobom nereaguje na skutkové a právne závery súdu prvej inštancie o bezúročnosti a bezpoplatkovosti úveru z dôvodu, že zmluva neobsahuje ani údaj podľa § 9 ods. 2 písm. k) zákona o spotrebiteľských úveroch o výške, počte a termíne splátok istiny, úrokov a iných poplatkov.

13. V tejto súvislosti odvolací súd pripomína, že podľa § 380 CSP je viazaný dôvodmi odvolania nielen v zmysle ich paragrafového vymedzenia, ale aj konkrétneho skutkového vymedzenia, keď pri viazanosti dôvodmi odvolania neprichádza do úvahy vyhľadávanie konkrétnych skutočností v napadnutom rozhodnutí súdu prvej inštancie a jeho postupe, ktoré by bolo možné prípadne podradiť pod niektorý zo zákonných dôvodov odvolania, pretože je neprípustné, aby odvolací súd sám vyhľadával konkrétne vady rozhodnutia alebo postupu súdu prvej inštancie v neprospech strany, ktorá odvolanie nepodala a v prospech ktorej napadnuté rozhodnutie vyznelo; z uvedeného potom vyplýva požiadavka aj na kvalitatívne vymedzenie odvolacieho dôvodu z hľadiska skutkovej a právnej argumentácie nachádzajúca podklad v zodpovednosti strany za to, že v konaní bude účinne uplatňovať svoje procesné práva a to aj v odvolacom konaní. Je notoriou, že k zodpovednému uplatňovaniu vlastných procesných práv patrí tiež požiadavka, aby strana sporu mala jasno v dôvodoch svojej nespokojnosti s rozhodnutím súdu prvej inštancie.

14. V dôsledku uvedeného odvolací súd konštatuje, že odvolacia argumentácia žalovaného spochybňujúca skutkové a právne závery súdu prvej inštancie o bezúročnosti a bezpoplatkovosti úveru z dôvodu absencie údajov podľa § 9 ods. 2 písm. f) zákona o spotrebiteľských úveroch sama osebe nebola spôsobilá ovplyvniť výrokovú správnosť napadnutého rozsudku v jeho vyhovujúcej časti, nakoľko absencia čo i len jednej náležitosti podľa § 11 ods. 1 písm. b) zákona o spotrebiteľských úveroch má za následok bezúročnosť a bezpoplatkovosť poskytnutého úveru. Ustanovenie § 11 ods. 1 zákona o spotrebiteľských úveroch vymedzuje prípady, kedy sa úver považuje za bezúročný a bez poplatkov. Výklad a aplikácia § 11 ods. 1 citovaného zákona musí byť v súlade so zmyslom a účelom citovaného zákona. Tým, že zákonné dodržanie iba niektorých obsahových náležitostí zmluvy, ako aj písomnej formy, postihuje zákon bezúročnosťou a bezpoplatkovosťou, robí z týchto náležitostí nevyhnutné podstatné obsahové náležitosti zmluvy o spotrebiteľskom úvere. Pokiaľ úverová zmluva uzavretá medzi jej účastníkmi niektorú z náležitostí vymenovaných v § 11 ods. 1 písm. b) zák. č. 129/2010 Z.z. o spotrebiteľských úveroch neobsahuje, poskytnutý úver sa považuje za bezúročný a bez poplatkov.

15. S poukazom na bezúročnosť a bezpoplatkovosť úveru bola žalobkyňa povinná žalovanému ako splatiť len sumu reálne poskytnutého úveru, t.j. sumu, ktorá bola z titulu poskytnutého úveru žalobkyni skutočne vyplatená a to vo výške 1.350,- Eur, čo (v podstate) nespochybnil ani žalovaný, keď tvrdil, že žalobkyni bol poskytnutý úver vo výške 1.500,- Eur, avšak z tejto sumy bol odpočítaný poplatok za poskytnutie úveru v zmysle bodu 10. zmluvných dojednaní. S ohľadom na uvedené námietka žalovaného, ktorý napáda záver okresného súdu o neplatnosti započítania v danej veci neobstojí, keďže v danom prípade, ak nevznikol žalovanému nárok na poplatok 150,- Eur je už bez právneho významu, či dojednanie o započítaní bolo ne/platné. Napriek uvedenému je nutné poukázať na rozhodnutie NS SR sp. zn. 2Cdo/245/2010, podľa ktorého časť zmluvy nemôže byť určená púhym odkazom na obchodné podmienky, pričom je vylúčené, aby sa všeobecné obchodné podmienky bez ďalšieho

stali súčasťou zmluvy. Tieto bez podpísania zmluvnými stranami sa nemôžu stať súčasťou zmluvy, preto pre dodržanie písomnej formy zmluvy je nutné, aby takéto obchodné podmienky boli účastníkmi zmluvného vzťahu podpísané. Ak nie sú podpísané, dojednania, ktoré sú v nich obsiahnuté a pre ktoré zákon vyžaduje písomnú formu sú pre absolútnu neplatnosť predpísanej formy neplatné. Ak by teda aj odvolateľom tvrdené ustanovenie bolo obsiahnuté v zmluvných dojednaniach, ktoré boli síce vyhlásené za súčasť zmluvy, ale neboli zmluvnými stranami podpísané, nedošlo by k jeho platnému dojednaniu a teda netvorilo by platne obsah predmetnej spotrebiteľskej zmluvy. Žalovaný prijal od žalobkyne plnenie vo výške 2.791,68 Eur, čo nebolo medzi stranami sporné, teda o 1.444,68 Eur prevyšujúce sumu reálne poskytnutého úveru, na základe čoho túto sumu prijal bez právneho dôvodu a teda v tejto sume sa obohatil na úkor žalobkyne. Prvoinštančný súd správne vyhovel žalobe v sume 1.444,68 Eur ako aj v časti úrokov z omeškania 5 % ročne z prisúdenej sumy 1.444,68 Eur od 18.3.2019 do zaplatenia, keď výšku priznaného úroku z omeškania ani deň vzniku omeškania žalovaný nenapadol osobitnou odvolacou argumentáciou, preto odvolací súd odkazuje na odsek 37 odôvodnenia napadnutého rozsudku.

16. Žalovaný vo svojom odvolaní odvolací dôvod podľa § 365 ods. 1 písm. b), d) iba deklaroval, bez uvedenia konkrétnych skutočností (resp. porušení), preto sa odvolací súd uvedenými dôvodmi nezaoberal. Odvolacie dôvody podľa § 365 ods. 1 písm. f), h) CSP uplatnené žalovaným nepovažoval za dôvodné s poukazom na vyššie uvedené.

17. Na uvedenom základe neboli žalovaným uvádzané tvrdenia v odvolaní ďalej spôsobilé zmeniť správnosť záverov rozsudku súdu prvej inštancie v napadnutej vyhovujúcej časti, odvolací súd preto rozsudok súdu prvej inštancie v tejto vyhovujúcej časti ako aj v závislom výroku o náhrade trov konania (odvolaním osobitne nenapadnutým) vecne správny v zmysle § 387 ods. 1 CSP potvrdil.

18. Len pre úplnosť odvolací súd dodáva, že predmetná zmluva neobsahovala ani náležitosť stanovenú zákonom podľa § 9 ods. 2 písm. f) zákona o spotrebiteľských úveroch, čo uzavrel aj súd prvej inštancie, keď konštatoval, že zmluva neobsahuje termín konečnej splatnosti úveru ani termíny splátok úveru. Odvolací súd sa plne stotožnil so záverom, že podľa zmluvy mala žalobkyňa zaplatiť 36 splátok, pričom začiatok splácania nebol v zmluve jednoznačne určený, v dôsledku čoho nemožno zo zmluvy vyvodiť konečnú splatnosť úveru. Aj odvolací súd má za to, že Oznámenie veriteľa o schválení úveru dlžníkovi, na ktoré poukazuje žalovaný a v ktorom je uvedený dátum splatnosti prvej splátky 1.5.2015 a dátum splatnosti poslednej splátky úveru 1.4.2018 bolo vyhotovené dňa 17.3.2015, t. j. v deň podpisu zmluvy žalovaným. Vzhľadom na skutočnosť, že žalobkyňa podpísala zmluvu dňa 16.3.2015, t. j. skôr, je nutné vychádzať z toho, že v čase, kedy žalobkyňa podpísala zmluvu nemal vedomosť o tom, ako je stanovená splatnosť prvej a poslednej splátky úveru. Oznámenie o schválení úveru dlžníkovi je jednostranný právny úkon žalovaného, nie je podpísané žalobkyňou, teda právne relevantné je to, čo je uvedené v zmluve ako v dvojstrannom prejave vôle oboch účastníkov zmluvy. Za splnenie povinnosti uviesť údaj o konečnej splatnosti úveru, je možné považovať len prípad, kedy má spotrebiteľ vedomosť o údajoch uvedených v § 9 ods. 2 zákona o spotrebiteľských úveroch v čase, kedy zmluvu na znak súhlasu podpisuje a vyjadruje vôľu byť ňou viazaný. Za daného stavu sa odvolací súd stotožňuje so záverom súdu prvej inštancie o absencii údajov o konečnej splatnosti úveru, čo má s poukazom na § 11 ods. 1 písm. b) zákona o spotrebiteľských úveroch, že úver sa považuje za bezúročný a bez poplatkov. Zákon o spotrebiteľských úveroch v znení ku dňu uzatvárania zmluvy medzi stranami obsahuje jasne a určito definované povinné náležitosti zmluvy o spotrebiteľskom úvere. Zároveň vyžaduje, aby zmluva o spotrebiteľskom úvere mala písomnú formu, a preto, ak majú byť akékoľvek náležitosti zmluvy (označované tiež ako povinné, obligatórne) obsiahnuté vo viacerých listinách, tak povinná písomná forma sa týka každej tejto listiny (tu pozri aj rozhodnutie Súdného dvora C-42/15, v zmysle ktorého Smernica nevyžaduje, aby boli zmluvy o úvere vyhotovené ako jeden dokument. Pokiaľ však takáto zmluva odkazuje na iný dokument, pričom spresňuje, že tento posledný uvedený dokument je jej neoddeliteľnou súčasťou, potom musí byť tento dokument rovnako ako samotná zmluva vyhotovený písomne, alebo na inom trvalom nosiči a musí sa skutočne odovzdať spotrebiteľovi pred uzatvorením zmluvy, aby sa mohol oboznámiť so všetkými svojimi právami a povinnosťami). V súvislosti s bodom 4.5 Zmluvných dojednaní (deň splatnosti poslednej splátky úveru resp. revolvingu podľa posledného splátkového kalendára je dňom konečnej splatnosti úveru), na ktorý poukazuje žalovaný v odvolaní odvolací súd konštatuje, že ani z tejto všeobecnej formulácie obsiahnutej mimo spotrebiteľskej zmluvy však nie je zrejmá konkrétna konečná splatnosť úveru, najmä keď v zmluve sa nikde neuvádza deň splatnosti poslednej splátky. V tejto súvislosti odvolací súd ale poukazuje na rozhodnutie NS SR sp. zn. 2Cdo/245/2010 označené už v odseku 15.

19. O nároku na náhradu trov tohto odvolacieho konania odvolací súd rozhodol podľa ustanovení § 255 ods. 1, § 262 ods. 1 v spojení s ustanovením § 396 ods. 1 CSP, pričom v odvolacom konaní plne úspešnej žalobkyni priznal nárok na náhradu trov odvolacieho konania v plnom rozsahu. O výške náhrady trov konania v zmysle § 262 ods. 2 CSP rozhodne súd prvej inštancie po právoplatnosti rozhodnutia, ktorým sa konanie končí, samostatným uznesením, ktoré vydá súdny úradník.

20. I podľa už konštantnej judikatúry súd nemusí dať odpoveď na všetky otázky nastolené účastníkmi konania, ale len na tie, ktoré majú pre vec podstatný význam, prípadne dostatočne objasňujú skutkový a právny základ rozhodnutia bez toho, aby zachádzali do všetkých detailov sporu uvádzaných účastníkmi konania. Odôvodnenie rozhodnutia tak nemusí dať odpoveď na každú jednu poznámku, či pripomienku účastníka konania, ktorý ju nastolil. Je však nevyhnutné, aby bolo reagované na podstatné a relevantné argumenty účastníkov konania (porovnaj napríklad rozhodnutia Ústavného súdu SR sp. zn. II.ÚS 251/04, III.ÚS 209/04, II.ÚS 200/09 a podobne). Na ďalšiu argumentáciu odvolateľa, už nespôsobilú ovplyvniť posúdenie rozsudku súdu prvej inštancie v napadnutej časti, odvolací súd nepovažoval za potrebné reagovať špecifickou odpoveďou.

21. Senát odvolacieho súdu toto rozhodnutie prijal pomerom hlasov 3:0.

Poučenie:

Tento rozsudok nemožno napadnúť odvolaním.

Proti rozhodnutiu odvolacieho súdu je prípustné dovolanie, ak to zákon pripúšťa (§ 419 CSP).

Dovolanie je prípustné proti každému rozhodnutiu odvolacieho súdu vo veci samej alebo ktorým sa konanie končí, ak

- a) sa rozhodlo vo veci, ktorá nepatrí do právomoci súdov,
- b) ten, kto v konaní vystupoval ako strana, nemal procesnú subjektivitu,
- c) strana nemala spôsobilosť samostatne konať pred súdom v plnom rozsahu a nekonal za ňu zákonný zástupca alebo procesný opatrovník,
- d) v tej istej veci sa už prv právoplatne rozhodlo alebo v tej istej veci sa už prv začalo konanie,
- e) rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd, alebo
- f) súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces (§ 420 CSP).

Dovolanie je podľa § 421 CSP prípustné proti rozhodnutiu odvolacieho súdu, ktorým sa potvrdilo alebo zmenilo rozhodnutie súdu prvej inštancie, ak rozhodnutie odvolacieho súdu záviselo od vyriešenia právnej otázky,

- a) pri ktorej riešení sa odvolací súd odklonil od ustálenej rozhodovacej praxe dovolacieho súdu,
- b) ktorá v rozhodovacej praxi dovolacieho súdu ešte nebola vyriešená alebo
- c) je dovolacím súdom rozhodovaná rozdielne (§ 421 ods. 1 CSP).

Dovolanie v prípadoch uvedených v odseku 1 nie je prípustné, ak odvolací súd rozhodol o odvolaní proti uzneseniu podľa § 357 písm. a) až n) (§ 421 ods. 2 CSP).

Dovolanie podľa § 421 ods. 1 nie je prípustné, ak

- a) napadnutý výrok odvolacieho súdu o peňažnom plnení neprevyšuje desaťnásobok minimálnej mzdy; na príslušenstvo sa neprihliada,
- b) napadnutý výrok odvolacieho súdu o peňažnom plnení v sporoch s ochranou slabšej strany neprevyšuje dvojnásobok minimálnej mzdy; na príslušenstvo sa neprihliada,
- c) je predmetom dovolacieho konania len príslušenstvom pohľadávky a výška príslušenstva v čase začatia dovolacieho konania neprevyšuje sumu podľa písmen a) a b) (§ 422 ods. 1 CSP).

Na určenie výšky minimálnej mzdy v prípadoch uvedených v odseku 1 je rozhodujúci deň podania žaloby na súde prvej inštancie (§ 422 ods. 2 CSP).

Dovolanie len proti dôvodom rozhodnutia nie je prípustné (§ 423 CSP).

Dovolanie môže podať strana, v ktorej neprospech bolo rozhodnutie vydané (§ 424 CSP).

Dovolanie môže podať intervenient, ak spolu so stranou, na ktorej vystupoval, tvoril nerozlučné spoločenstvo podľa § 77 (§ 425 CSP).

Prokurátor môže podať dovolanie, ak sa konanie začalo jeho žalobou alebo ak do konania vstúpil (§ 426 CSP).

Dovolanie sa podáva v lehote dvoch mesiacov od doručenia rozhodnutia odvolacieho súdu oprávnenému subjektu na súde, ktorý rozhodoval v prvej inštancii. Ak bolo vydané opravné uznesenie, lehota plynie znovu od doručenia opravného uznesenia len v rozsahu vykonanej opravy (§ 427 ods. 1 CSP).

Dovolanie je podané včas aj vtedy, ak bolo v lehote podané na príslušnom odvolacom alebo dovolacom súde (§ 427 ods. 2 CSP).

V dovolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa toto rozhodnutie napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (dovolacie dôvody) a čoho sa dovolateľ domáha (dovolací návrh) (§ 428 CSP).

Dovolateľ musí byť v dovolacom konaní zastúpený advokátom. Dovolanie a iné podania dovolateľa musia byť spísané advokátom (§ 429 ods. 1).

Povinnosť podľa ods. 1 neplatí, ak je

- a) dovolateľom fyzická osoba, ktorá má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa,
- b) dovolateľom právnická osoba a jej zamestnanec alebo člen, ktorý za ňu koná má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa,
- c) dovolateľ v sporoch s ochranou slabšej strany podľa druhej hlavy tretej časti tohto zákona zastúpený osobou založenou alebo zriadenou na ochranu spotrebiteľa, osobou oprávnenou na zastupovanie podľa predpisov o rovnakom zaobchádzaní a o ochrane pred diskrimináciou alebo odborovou organizáciou a ak ich zamestnanec alebo člen, ktorý za ne koná má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa (§ 429 ods. 2 CSP).

Rozsah, v akom sa rozhodnutie napáda, môže dovolateľ rozšíriť len do uplynutia lehoty na podanie dovolania (§ 430 CSP).

Dovolanie prípustné podľa § 420 možno odôvodniť iba tým, že v konaní došlo k vade uvedenej v tomto ustanovení (§ 431 ods. 1 CSP).

Dovolací dôvod sa vymedzí tak, že dovolateľ uvedie, v čom spočíva táto vada (§ 431 ods. 2 CSP).

Dovolanie prípustné podľa § 421 možno odôvodniť iba tým, že rozhodnutie spočíva v nesprávnom právnom posúdení veci (§ 432 ods. 1 CSP).

Dovolací dôvod sa vymedzí tak, že dovolateľ uvedie právne posúdenie veci, ktoré pokladá za nesprávne, a uvedie, v čom spočíva nesprávnosť tohto právneho posúdenia (§ 432 ods. 2 CSP).

Dovolací dôvod nemožno vymedziť tak, že dovolateľ poukáže na svoje podania pred súdom prevej inštancie alebo pred odvolacím súdom (§ 433 CSP).

Dovolacie dôvody možno meniť a dopĺňať len do uplynutia lehoty na podanie dovolania (§ 434 CSP).

V dovolaní nemožno uplatňovať nové prostriedky procesného útoku a prostriedky procesnej obrany okrem skutočností a dôkazov na preukázanie prípustnosti a včasnosti podaného dovolania (§ 435 CSP).